

Fakta

EU-Kommissionen fremsatte i september 2010 et forslag til forordning om regulering af handel med såkaldte finansielle derivater. Finansielle derivater er finansielle instrumenter, der er knyttet til et underliggende aktiv fx en aktie, en obligation, en valuta, en råvare e.l. Finansielle derivater kan bruges til risikoafdækning, når underliggende aktiver svinger i pris.

Ét eksempel på et derivat er en såkaldt "future-kontrakt", som giver indehaveren en ret og en pligt til at købe eller sælge et aktiv (f.eks. aktier, obligationer, valuta og råvarer) til en bestemt pris på et nærmere fastsat tidspunkt i fremtiden. Køberen af en sådan future-kontrakt kan således sikre sig fremtidig levering af det konkrete aktiv til en på forhånd kendt pris. Dette kan fx være hensigtsmæssigt for en virksomhed, der (mod betaling) ønsker at fjerne risikoen for større fremtidige udsving i kursen på aktivet.

En sådan handel kræver, at en anden markedsdeltager er villig til at sælge en sådan future, og at nogen således er villig til at indtage det modsatte synspunkt, dvs. konkret spekulere i, at prisen ikke stiger. Den økonomiske gevinst for køber og sælger ved indgåelse af en sådan future-kontrakt vil afhænge af den faktiske markedspris på det underliggende aktiv på det fremtidige tidspunkt, hvor handlen gennemføres, set i forhold til den i henhold til future-kontrakten aftalte pris.

Den finansielle krise satte fokus på den potentielle systemiske risiko ved handel med finansielle derivater. Manglende gennemsigtighed i derivatmarkederne spillede således en væsentlig rolle i forbindelse med kollapsedet i Lehman Brothers og den efterfølgende "smitte" til resten af det finansielle system. Den finansielle krise understregede behovet for at begrænse muligheden for, at tab kan sprede sig fra den ene aktør til den anden via derivatmarkederne og for større gennemsigtighed og tilsyn med derivatmarkederne.

De nye EU-regler skal fremme den finansielle stabilitet ved at introducere en forpligtelse til, at finansielle derivater skal cleares af såkaldte centrale modparter. Derved sikres, at tab hos en markedsdeltager ikke spredes til resten af markedet. Den centrale modpart vil stå mellem de to parter i en derivathandel og sikre, at modparten altid får sit tilgodehavende.

Centrale modparter er virksomheder der identificerer, hvilke tilgodehavender de forskellige parter i en handel har (clearing), og sikrer at der sker betaling ved en handels afslutning (afvikling). Virksomheder har fordel af at handle via centrale modparter, da deres risici i forhold til at modparten i en given handel fx går konkurs, reduceres. Den centrale modpart stiller sig i mellem de to parter og garanterer, at hver part altid

ERHVERVS- OG VÆKSTMINI-
STERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Tlf. 33 92 33 50

Fax 33 12 37 78

CVR-nr. 10 09 24 85

evm@evm.dk

www.evm.dk

ØKONOMI- OG INDENRIGSMI-
NISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Tlf. 72 28 24 00

Fax 72 28 23 01

CVR-nr. 33 96 24 52

im@im.dk (midlertidig)

får sit tilgodehavende. Risikoen påtages mod en betaling fra de involverede virksomheder. Alle virksomheder, der anvender den pågældende modpart, bidrager til en fond, der sikrer, at den centrale modpart altid har tilstrækkelig kapital til at sikre, at relevante tilgodehavender udbetales.

Endelig stilles der krav til centrale modparters organisering og kapitalgrundlag. Centrale modparters vil ofte have systemisk betydning, og det er meget vigtigt, at de ikke kan blive revet med i faldet af andre aktører på det finansielle marked.

Der har i løbet af 2011 været forhandlinger i Rådet og med Europa Parlamentet om forslaget under ledelse af skiftende formandskaber. Det danske formandskab har lige fra formandskabets begyndelse arbejdet intensivt på at afslutte forhandlingerne. Økonomi- og indenrigsministeren fik på ECOFIN den 24. januar 2012 et udvidet forhandlingsmandat til at afslutte forhandlingerne med Europa-Parlamentet. Dette er sket på møde den 9. februar 2012.